

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	3.Kf.700.244/2023/4.
A felperes:	felperes (felperes címe.)
A felperes képviselője:	felperesi képviselő (felperesi képviselő címe; eljáró képviselő: felperes képviseletében eljáró jogtanácsos)
Az alperes:	alperes (alperes címe)
Az alperes képviselője:	alperesi képviselő
A per tárgya:	megbízási díjjal kapcsolatos közszolgálati jogviszonyból származó közigazgatási jogvita elbírálása
A fellebbezést benyújtó:	alperes, 11. sorszám alatt
A fellebbezéssel támadott határozat:	Budapest Környéki Törvényszék 14.K.700.877/2022/10. számú ítélete

Í T É L E T

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 26.089 (huszonhatezer-nyolcvankilenc) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a hivatásos állomány tagjaként a 2018. március 1-től 2021. február 28-ig tartó időszakban (a továbbiakban: pertárgyi időszak) körzeti megbízotti beosztásban teljesített szolgálatot az alperes városi Rendőrkapitányságán település¹ működési körzetben. Releváns időszaki munkaköri leírásai alapján feladatát képezte – egyebek mellett – mindazon tevékenység elvégzése, amelyet előjárói, illetve az érvényben lévő jogszabályok, parancsok, utasítások részére meghatároztak. Szolgálatát vezényléses munkarendben látta el. Munkavégzésének helyét a kapitányság teljes illetékességi területe, így különösen település² település³, település⁴, település⁵, település⁶, település⁷, település⁸, település⁹, település¹⁰, település¹¹ települések képezték.

[2] Az alperes vezetője a 6/2019. (IV. 03.) Pest MRFK intézkedésével a rendőrkapitányságokon belül létrehozandó körzeti megbízotti csoportokat alakított ki az egymással határos működési körzetekben szolgálatot teljesítő körzeti megbízottak bevonásával [5. pont]. A pertárgyi időszakban a felperes rendszeresen a működési körzetén kívül más működési körzetekre kiterjedően (település⁹, település¹¹) a városi Rendőrkapitányság teljes illetékességi területén a kinevezése szerinti beosztása ellátásán túl abba nem tartozóan előjárói utasításra a Tevékenység-irányítási Központ (a továbbiakban: TIK) irányítása alatt rendszeresen látott el járőri, járőrvezetői, járőrparancsnoki és egyéb szolgálati (pl. átkísérési akcióban részvételi, rendezvénybiztosítási, covid ellenőrzési) feladatokat; az emiatt benyújtott szolgálati panaszát az alperes vezetője a 2021. június 1-jén kelt 1300-5025-7/2021.ált. számú határozatával elutasította.

A kereset és a védírat

[3] A felperes a keresetében az alperes kötelezését kérte, hogy fizessen meg a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1)-(6) bekezdése, a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos szolgálati viszonyban álló tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 33/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: BMr.1.) 10. § (2) bekezdése, és a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás rendjéről szóló 31/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: BMr.2.) 35. § (6) bekezdése alapján elmarad megbízási díj címén a pertárgyi időszakra (36 hónap) a rendvédelmi illetményalap 75%-ának (havi bruttó 28.987,50 forint) megfelelő, bruttó 1.043.550 forint megbízási díjat, annak a Ptk. 6:47.§ és 6:48.§ szerinti, középídőtől (2019. szeptember 1.) számított késedelmi kamatát és 52.000 forint elsőfokú perköltséget. Állította, hogy havonta egyes munkanapjain (kimutatás F/5.) a szolgálatkezdeti eligazításokon körzeti megbízotti munkakörébe nem tartozóan

működési körzetén kívül a rendőrkapitányság valamennyi működési körzetében, több településen ellentételezés nélkül ellátott járőri és egyéb többletfeladatai nem tartoztak munkakörébe, ellentétesek a körzeti megbízotti szabályzatról szóló 26/2015. (XII. 9.) ORFK utasítás (a továbbiakban KMB Szabályzat) 2., 21., 24., 25. és 26. pontjával. Körzeti megbízotti csoportok ténylegesen nem jöttek létre. Kifogásolt járőrszolgálati idején jellemzően a járőrpár mindkét tagja körzeti megbízott volt, avagy járőrrel, járőrvezetővel történt a szolgálatellátás. A járőrszolgálatok ekkénti ellátását feltehetően az indokolta, hogy az egyes járőri, járőrvezetői, járőrparancsnoki beosztások szervezeti egységénél ideiglenesen megüresedtek, betöltetlenek voltak, vagy szolgálati beosztás ellátásában tartósan akadályozott személy helyettesítése volt szükséges. A járőrtevékenységet, járőrszolgálatot bizonyítja az a körülmény is, hogy ilyenkor a TIK közvetlen irányítása alatt állt, ami a járőrök tevékenységét irányítja általánosan, a körzeti megbízottakét nem jellemzően. Utasításra több alkalommal részt vett működési körzetén kívüli átkísérésekben, meghatározott akciókban, egyéb feladatellátásokban. A hivatásos állomány tagjának a munkaköréhez igazodóan kell meghatározni a munkaköri leírásban a ténylegesen végzendő feladatokat, de ez nem fedhet le több másik beosztást (Kúria Mfv.I.10.751/2016/4.). A megbízási díj havi összege érvényesítésénél a jelentős többletfeladatokat vette alapul.

[4] Az alperes a védíratában a kereset elutasítását kérte. Vitatta a követelés jogalapját és összezszerűségét is. Akként érvelt, hogy a megbízási díj megfizetésének feltételei a Hszt. 71.§ (1) bekezdés a)-c) pontokban foglalt feltételek egyikében sem teljesültek, az a) és b) pont szerinti feltételek fennállását még csak nem is valószínűsíti a kereset, a c) pont szerinti más beosztáshoz tartozó többletfeladatellátás pedig nem valósult meg. Felperes a kinevezésétől kezdődően körzeti megbízotti beosztáshoz tartozó feladatokat látott el a munkaköri leírásai szerint (Th/D). A KMB Szabályzat 15. pontja alapján a körzeti megbízotti csoportok kialakításával a csoport tagjaként felperes körzeti megbízotti működési körzete a csoport körzeti megbízottjainak összeadódott működési körzetére bővült, így az érintett települések a működési terület részévé váltak. Az alperesi munkáltatónak volt arra jogköre, hogy felperest a keresetben részletezett feladatokra igénybe vegye, ez azonban automatikusan nem jár azzal, hogy felperes megbízási díjra jogosult lenne. A KMB Szabályzat a körzeti megbízott működési körzetéből történő eseti jelleggel elvonást különleges jogrend alkalmával (21.c. alpont) lehetővé teszi, a fokozott ellenőrzésben való részvételt (21.b. alpont) sem tilalmazza, és a közterületi tevékenység ellátása (37. pont) járőri feladatnak csak akkor minősíthető, ha járőr körzetleírásban (járőr útíránytervben) foglalt feladatellátás kerül meghatározásra és a parancsnok által hitelesítésre. A járőr- és őrszolgálati szabályzatról szóló 13/2017. (III. 24.) ORFK utasítás (a továbbiakban: Járőrszabályzat) és a KMB Szabályzat nagyfokú hasonlóságot mutat a szabályozás tekintetében, a feladatok között átfedések tapasztalhatók, ebből azonban nem vonható le olyan következtetés, hogy felperes alapvetően járőrfeladatokat látott volna el. A tevékenységirányítás során a TIK ugyanolyan jogkörrel irányítja a közterületi szolgálatot ellátó körzeti megbízottak, mint a járőrök tevékenységét. A körzeti megbízott területén kívüli járőrfeladatra történő elvonása nem kategorikusan tilalmazott, hanem a normában megfogalmazott feltételekhez (21., 22., 24. pont) kötött. A felperes tilalmazott szolgálati feladatai kapcsán kifejtette, hogy az utóbbi három évben két hónapban történő egy vagy két alkalom a rendszerességet nem alapozza meg. Az összezszerűség tekintetében akként érvelt, hogy a megbízási díj a Hszt. 71.§ (5) bekezdésében meghatározott, a rendvédelmi illetményalap 50%-áig terjedő mértékű havi díjazást nem haladhatja meg.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[5] Az elsőfokú bíróság ítéletével az alperest kötelezte 1.043.550 forint megbízási díj, annak 2019. szeptember 1. napjától a kifizetésig járó középarányosan számított késedelmi kamata, valamint 52.000 forint elsőfokú perköltség megfizetésére. Döntését a Hszt. 2. § 25. pontjára, 71. § (1)-(6) bekezdésére, a KMB Szabályzat 2., 3.d) 15., 20-22., 24-25., 37., 57. pontjára és a Járőrszabályzat 4., 5., 10., 60-61. pontjára alapította. A perben előjáróban azt vizsgálta, hogy a pertárgyi időszakban felperes munkavégzésének tartalmát mely feladatok tették ki, és azok a beosztásához tartozó feladatoknak minősülnek-e. E körben figyelembe vette a Kúria iránymutató gyakorlatát (Mfv.I.10.751/2016/4., Mfv.II.10.304/2017/15., Kf.VII.39.525/2021/3.), mely szerint a KMB Szabályzat egyértelműen kógens módon meghatározza az ellátandó feladatok körét, a munkáltatónak ehhez kell igazodnia a munkaköri leírás elkészítésekor, az abban foglaltak korlátlanul nem bővíthetők. A hivatásos állomány tagja ugyan esetenként köteles ellátni a beosztása szerinti tevékenységhez nem tartozó feladatokat is, ugyanakkor az ilyen jellegű feladatok tartós ellátása nem maradhat ellentételezés nélkül. Megállapította, hogy a KMB Szabályzat és a Járőrszabályzat rendelkezéseiből egyértelműen levezethető, hogy a körzeti megbízotti és a járőr beosztás egymástól eltérő. Amíg a körzeti megbízott a rá vonatkozó utasításban szereplő feladatait jellemzően nem meghatározott útirányterv alapján látja el, addig a járőr a járőr útiránytervnek megfelelően a TIK irányítása alatt áll. A két beosztás különbözőségére utalnak a járőr körzetleírásokban, illetve járőr útirány leírásokban foglalt rendelkezések is, amelyekből levonható az a következtetés, hogy a TIK küldések végrehajtása a járőrök feladata, a feladatmeghatározás a körzeti megbízott körzetleírásában nem szerepel. A két beosztás egymástól elkülönül, még akkor is, ha egyes részfeladatok tekintetében átfedés tapasztalható. Bár a KMB Szabályzat 37. pontja alapján a körzeti megbízottnak szolgálatteljesítési ideje legalább 70%-ában közterületi tevékenységet kell ellátnia, azonban a KMB Szabályzat 24. pontja csak annak lehetőségét teremti meg, hogy a körzeti megbízott alapvetően a 21-22. pontban foglalt kivételekkel működési körzetében járőr vezetőjeként közterületi szolgálat végrehajtására járőrrel közösen beosztható legyen (Kf.III.45.090/2021/4.). A KMB Szabályzat 2. pontja szerint is a rendőri jelenlétet a körzeti megbízottnak a saját működési körzetében kell biztosítania.

[6] A perben csatolt dokumentumok, menetlevelek, TIK küldések alapján rögzítette, hogy felperes a peresített időszakban a városi Rendőrkapitányság illetékességi területéhez tartozó valamennyi településen rendszeresen megjelent szolgálatellátása során, többnyire közterületi jelenlét biztosítása, járőrfeladatok elvégzése céljából. A városi Rendőrkapitányságon szolgálatot ellátó körzeti megbízottak heti járőrszolgálatra történő beosztásából kitűnik, hogy felperes a többi körzeti megbízotthoz hasonlóan a működési körzetét alperes állításával ellentétben nyilvánvalóan nem csupán a TIK küldések kapcsán felmerülő váratlan, késedelmet nem tűrő intézkedés miatt hagyta el, hanem járőrszolgálati feladatokat látott el a rendőrkapitányság teljes illetékességi területén. Ezt támasztja alá az alperes által becsatolt, felperes hívójelére beérkezett TIK küldések listája is, azoknak csupán egy része feleltethető meg a különösen indokolt, késedelmet nem tűrő feladatellátásnak. A felperes nem eseti rendszerességgel, hanem munkaidejének jelentős részében járőrfeladatokat hajtott végre működési körzetén kívül és a rendőrség teljes illetékességi területén, mely beosztásától eltérő többletfeladatellátást jelent.

[7] Nem fogadta el, hogy a 6/2019. (IV. 03.) Pest MRFK intézkedés alapján felperes szolgálatteljesítési helye a körzeti megbízotti csoport keretébe tartozott volna. A KMB csoport létrehozása a KMB Szabályzat 3.d. és 15. pontjában foglalt szabályozásból következően nem jár azzal az eredménnyel, hogy a körzeti megbízott eredeti működési körzete megváltozna, az a csoport működési körzetével kibővülne, melyet alátámaszt a KMB Szabályzat 72.c. pontjában foglalt rendelkezés is. Nem találta helytállónak azt az alperesi állítást sem, hogy az intézkedés felperes részére bizonyítható módon kihirdetésre került volna. Rögzítette, hogy felperes a pertárgyi időszakban tilalmazott átkísérési feladatokat is ellátott (25.a. pont), mely a tilalmazott kísézői beosztás feladatait jelenti. Téves a fokozott ellenőrzés, vagy különleges jogrend alkalmával a 21.c. pontjára utalni, mert az eseti jelleg fennállása nem igazolt. Mindezen feladatellátások kapcsán is megállapította, hogy azok felperes szolgálati beosztásához nem tartozó olyan többletfeladatok, melyek ellátásáért a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján megbízási díj jár. Megalapozottnak ítélte felperes megbízási díjra való igényét a Hszt. 71. § (1) bekezdés a) pontja alapján is. Az alperes által becsatolt állománytáblázatból megállapította, hogy a peresített időszakban a városi Rendőrkapitányságon rendszeresített járőri, járőrvezetői, járőrparancsnoki státuszok nagy része mindvégig betöltetlen volt, így nyilvánvaló módon alperes a meglévő járőrállománnyal a járőrszolgálati feladatokat nem tudta ellátni. A felperes által igényelt 75%-os mértékkel számolt megbízási díjat nem tartotta eltúlzottnak, miután felperes az elmúlt három évben folyamatosan munkaidejének jelentős részében a saját beosztásához nem tartozó többletmunkát látott el, ezen túlmenően tilalmazott feladatokat is végzett.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[8] Az alperes a fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a felperes keresetének elutasítását, másodlagosan az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a megbízási díj 50%-os mértékben történő megállapítását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helytelenül és jogsértő módon értelmezte és alkalmazta a Hszt. 71. § (1) bekezdés a)-c) pontjait, a KMB Szabályzat 21. pontját, továbbá az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv tevékenység-irányítási központjai, egyes rendőri szervek ügyelei, valamint a segélyhívásokat fogadó központok egységes működéséről szóló 57/2013. (XII. 21.) ORFK. utasítás (a továbbiakban: TIK norma) rendelkezéseit. Elsődleges fellebbezési (jogalapi) érvelésében a TIK Norma 24. és 46/A. alapján kifejtette, hogy a tevékenység-irányítás során a TIK ugyanolyan jogkörrel irányítja a közterületi szolgálatot ellátó körzeti megbízottat, mint a járőröket. A TIK küldésekre való reagálás nem pusztán a járőr beosztásba tartozók kötelezettsége. A körzeti megbízottak közterületi jelenléte a működési körzetükben munkaköri kötelezettségük, amelybe beletartozik a TIK küldésekre való reagálás is. Az elsőfokú ítélet helytelen jogi következtetést vont le, amikor azt rögzítette, hogy a TIK küldések végrehajtása a járőrök feladata, arra a felperes is jogosult és köteles volt. Nem helytálló az elsőfokú ítélet [52] pontjában foglalt megállapítás. A csatolt TIK küldések leírása továbbá Klujber Attila r. alezredes tanúvallomása alapján megállapítható, hogy a TIK küldések jelentős része esetén fennállhatott a KMB Szabályzat 21.d. pont szerinti esetkör, vagyis az élet, testi épség, vagyónbiztonság veszélyeztetése, így jogszerűen került sor a működési körzeten kívüli feladatellátásra. Egyedi mérlegelés kérdése annak megítélése, hogy az eseti jelleg és a rendszeresség határa hol húzódik, erre nézve nem tartalmaz támpontot és indokolást az elsőfokú ítélet. Mindazonáltal a TIK küldésekre a körzeti megbízott a saját körzetében jogszerűen reagált, működési körzetén kívül pedig a KMB Szabályzat 21.d. pontja

alapján volt arra jogosult. Nem került kellően megindokolásra és jogilag alátámasztásra az elsőfokú ítélet [53] pontjában foglalt azon megállapítás sem, miszerint „felperes nem eseti rendszerességgel, hanem munkaidejének nagyrésztében járőrfeladatokat hajtott végre, illetve olyan feladatok ellátására kötelezték, amelyek működési körzetén kívül estek”. Fellebbezési érvelése szerint működési körzeten belül jogszerűen tartózkodott felperes közterületen, és csoportműködési területén is, arra nézve megbízási díjigénnyel nem élhetett. Nem értett egyet továbbá az elsőfokú ítélet [54]-[55] pontjaival, továbbra is állította, hogy a körzeti megbízotti csoport kialakításával a csoport tagjaként felperes körzeti megbízotti működési körzete a csoport körzeti megbízottjainak összeadódott működési körzetére bővült. A KMB csoport létrehozásával egy több települést is magában foglaló körzeti megbízotti működési körzetet alakított ki, a KMB Szabályzat 15. pontja alapján a csoport létrehozásának célja a rendőri feladatok összehangolása, a szolgálatellátás hatékonyságának növelése, a folyamatos rendőri lefedettség, akár több körzeti megbízott közös szolgálatellátásával. A KMB Szabályzat 72.c. pontja nem támasztja alá annak tényét, hogy ne bővülne ki ilyen esetben a működési körzet a csoport működési körzetére. Nem értett egyet az elsőfokú ítélet [54] pontjának második részével sem. Kiemelte, hogy a rendőrség normaalkotási szabályzatáról szóló 23/2006. (XII. 29.) ORFK utasítás 83. pontja alapján a területi szervek vezetői a normák közzétételének és elosztásának módjáról a 141. pontban meghatározott felhatalmazás alapján kiadott intézkedésükben saját hatáskörükben rendelkeznek. Alperes szervezeti rendszerében a kiadmányozott belső norma elektronikus úton megküldésre került valamennyi vezető részére az állománnyal való ismertetés céljából, továbbá mindenki számára elérhető módon egy közös belső meghajtóra is feltöltésre került. A parancsnokok rendszerint eligazítás keretében ismertetik a normákat, továbbá az elektronikus e-mail postafiókokba is megküldhetik azokat. Az intézkedés közlését, illetve szóbeli kihirdetését Klujber Attila r. alezredes tanú előadása is alátámasztotta. Nem értett egyet az elsőfokú ítélet [58] pontjában foglaltakkal, a covid miatt bevezetésre került különleges jogrend alatt felperes a KMB Szabályzat 21.c. pont alapján eseti jelleggel elvonható volt.

[9] Másodlagos fellebbezési érvelésében nem osztotta az elsőfokú ítélet [61] pontjában foglaltakat a megbízási díj összegének 75%-os mértékére, az ellátott tevékenységek jellegére és gyakoriságára tekintettel azt 50%-os mértékben elegendőnek látta. E körben a mérlegelési tevékenységet érintő konkrét megsértett jogszabályhelyet nem jelölt meg.

[10] A felperes a fellebbezési ellenkérelemben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

Akként érvelt, hogy habár alperes a fellebbezésében a vonatkozó jogszabálysértést megjelölte, az azonban nem derül ki, hogy mely jogszabályhely megsértését és miért rója az elsőfokú ítélet terhére. A fellebbezés a bíróság ténymegállapításait és értékelését konkrét (a bizonyítás eredményének értékelésével összefüggő jogszabálysértésre hivatkozással) nem támadta. A megbízási díj 50 %-ra történő mérséklési igény konkrét jogszabályhellyel nem alátámasztott, a releváns vizsgálendő feltételek nélküli kérelem pusztán pénzügyi igényként értelmezhető. Alperes álláspontjával szemben a TIK küldések nem minősülnek körzeti megbízotti feladatnak. A TIK norma a TIK küldést, mint a rendőrség egyik alapfeladatát szabályozza, és annak nem is feladata konkrét munkakörökhöz kötése, így alperes által kimutatott valamennyi TIK küldés (működési körzeten belül és azon túl is) felperes többletfeladatának minősült. Felperes működési körzete település¹, és nem az alperes által hivatkozott csoport. Ilyen azonban ténylegesen nem is jött létre, ezt bizonyítja, hogy a felperesi körzeteleírások sem tartalmaznak semmilyen csoportkörzetre utalást. Az alperesi kimutatás adatai alapján megállapítható volt, hogy a felperes járőrszolgálati során

nagyszámú TIK küldésnek tett eleget, ezek a bejelentés tartalmától függetlenül is rendszeresek, vagyis nem eseti jellegűek voltak. Alperes e kettő elhatárolására semmilyen tényállítást nem tett, az esetszámok alapján mérlegeléssel azonban ezt a bíróság elvégezte. Az alperes által szolgáltatott adatok alapján megállapítható, hogy a városi Rendőrkapitányság illetékességi területén (amely 13 települést érint település11-től település5-ig), melyből különösen kiemelendő település2 település6, település3, település9, gyakorlatilag nincs közterületi járóri állomány, és ez az a tény, amely leginkább meghatározta a pertárgyi tényállást, s leginkább bizonyítja a foglalkoztatását és annak szakmai indokát. Ezen túl azonban bizonyította, hogy a TIK küldéseket, a járőrszolgálatokat alperes a körzeti megbízottakkal végeztette. Az alperesi kimutatás egyértelműen cáfolja a TIK küldések eseti jellegét, melyek a teljes pertárgyi időszakban folyamatosak, rendszeresek voltak, és indokai túlnyomórészt azonnali rendőri intézkedést nem igényeltek, így összességében körzeti megbízotti működési körzetén kívül is látott el rendszeresen rendőri feladatokat, jellemzően járőrszolgálatot. Ezen tevékenységnek közterületi tevékenységgel történő azonosítása alaptalan. A járőrszolgálat szabályozása teljes mértékben hiányzik a körzeti megbízotti szabályzatból. Körzeti megbízotti feladatkörében járőr vezetőjeként láthat el közterületi szolgálatot főszabályként a működési körzetében. Ehhez képest a rendőrkapitányság teljes illetékességi területén ténylegesen ellátott járőrszolgálat járóri, járőrvezetői beosztásba tartozó feladat, így az elsőfokú ítélet a megállapítását jog- és okszerűen végezte el. Alperesnek csoportalakítás esetén a működési körzet kibővülésére vonatkozó érvelése alaptalan. A csoport létrehozásának a lehetőségét azért írja elő a szabályzat, hogy a körzeti megbízotti feladatok ellátása, a folyamatos rendőri lefedettség az egyes körzeti megbízottak távolléte esetén is biztosított legyen, és ez nem eredményezi a saját működési terület kibővülését. Alperes különleges jogrendre hivatkozása téves és okszerűtlen. A területelvonásra ezen okból csak eseti jelleggel kerülhet sor, a különleges jogrend nem ad általános felhatalmazást arra, hogy a körzeti megbízott ezen időszak alatt bármilyen feladatra működési körzetéből elvonható legyen. A KMB Szabályzat 22. pontja egyértelműen legfeljebb 1 hónapos időtartamra és nem külön-külön szolgálati naponként számított időtartamra ad lehetőséget a körzeti megbízott működési körzetéből történő elvonására, de alperes nem bizonyította azt sem, hogy a rendőr-főkapitányság rendészeti rendőrfőkapitány helyettes évenkénti írásos engedélyt adott volna erre kifejezetten felperes vonatkozásában. A körzeti megbízotti és a járóri beosztások különbözőek. Amíg a körzeti megbízott alapvető feladata egy adott szűk területen a látható rendőrség, a rendőri jelenlét és az iskolai önkormányzati kapcsolatok biztosítása, a lakosság rendelkezésre állása fogadóórák által a rendőrséggel szembeni közbizalom erősítése, addig a járőr elsődleges feladata a járőrszolgálat ellátása, a TIK küldések teljesítése, intézkedések foganatosítása.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[11] Az alperes fellebbezése – az alábbiak szerint – nem alapos.

[12] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 108. § (1) bekezdése alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között – a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 77. §-a alapján tárgyaláson kívül eljárva – bírálta felül. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a rendelkezésre álló peradatok alapján nagyrészt helyesen rögzítette, az abból levont jogi következtetése és érdemi döntése – a

helytállóan megállapított tényállás körében – helytálló; azzal az ítéltábla egyetértett. A fellebbezésben foglaltakkal összefüggésben a következőket emeli ki.

[13] Az alperes fellebbezésében azt sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az irányadó jogszabályok [Hszt. 71. § (1)–(6) bekezdés, különösen annak (1) bekezdés a)-c) pontjai, tartalmát tekintve a Kp. 78. § (2) bekezdése (Klujber Attila tanú vallomása), valamint a KMB Szabályzat, annak is különösen a 21. pontja. továbbá a TIK norma] alkalmazásával téves következtetést vont le a kereset jogalapja és összecszerűsége tekintetében. A másodfokú bíróság leszögezi, hogy az egyes ORFK utasítások ugyan szolgálati viszonyra vonatkozó szabályok, de nem jogszabályok, így annak fellebbezésben megjelölt pontjai megsértésére történt hivatkozás önmagában a fellebbezésre nem adhatott alapot [Kp. 99.§ (1) bekezdése], csak a jogszabályi rendelkezések alperes általi értelmezéseként nyernek értékelést.

[14] A Kp. 100. § (1) bekezdésében foglalt együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis, ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. A tartalmi elemek bármelyikének hiánya vagy fogyatékosága esetén ugyanis a másodfokú bíróság nem kerül abba a helyzetbe, hogy egzszt módon megismerhesse azt az okot vagy okokat, amelyek miatt a fél a jogerős határozatot jogszabálysértőnek tartja. Emellett a fellebbezési kérelem e tartalmi elemei meghatározzák a fellebbezési eljárás tartalmi és perjogi kereteit is (Kúria Kfv.VII.37.422/2020/8. – BHGY K-KJ-2020-404, Kfv.VII.37.651/2020/6. – BHGY K-KJ-2020-385).

[15] Az elsőfokú bíróságnak a bizonyítékok téves értékelésére (Klujber Attila tanú vallomása) és a megbízási díj mértékére vonatkozó szempontok nem megfelelő mérlegelését állító fellebbezési érvelésében nem jelölte meg a megsértett eljárásjogi jogszabályhelyet, ezért az elsőfokú ítéletet a Fővárosi Ítéltábla abban a körben, hogy tévesen értékelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat a KMB Szabályzat 21.d. pontja szerinti esetkör, vagyis az élet, testi épség, vagyonbiztonság veszélyeztetése, a KMB csoport létrehozása és a létesítésre vonatkozó döntés felperessel való közlése, valamint a megbízási díj mértékének megállapítása kapcsán, az elsőfokú bíróság mérlegelési körébe vont szempontjaira nézve nem vizsgálhatta.

[16] A másodfokú bíróság a Hszt. 71. § (1) bekezdés a) pontja szerinti esetkör vizsgálata legfeljebb annak az alperes által sem vitatott és ezen jogalap megállapításához önmagában még nem elegendő ténynek a megállapítását tette lehetővé, hogy a városi Rendőrkapitányságon a perbeli időszakban rendszeresen több járőri és járőrvezetői státusz időszakosan nagyobb számban betöltetlen volt; azonban megjegyzi a másodfokú bíróság azt, hogy miután az ideiglenesen megüresedett vagy betöltetlen szolgálati beosztások nem kerültek konkretizálásra és valamennyi felperesi többletfeladathoz hozzárendelésre, így a státuszok huzamos betöltetlenségéből nem következik okszerűen – további bizonyítási eljárás lefolytatása nélkül – a Hszt. 71. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltak fennállása. Figyelemmel ugyanakkor arra, hogy a törvényszék a megbízási díj jogalapja körében a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjára is alapította döntését, amikor a huzamosabb időn át, nem eseti jelleggel, hanem rendszeresen, a működési körzetén kívül ellátott, a felperes szolgálati beosztásába nem tartozó járőri és egyéb feladatokat hangsúlyozta, így az a körülmény, hogy emellett a Hszt. 71. § (1) bekezdés a) pontja szerinti esetkört kellő mélységben nem vizsgálta, és e körben téves következtetésre jutott, nem hatott ki az ügy érdemére. A perbeli időszakban rendszeresen több járőri és járőrvezetői státusz időszakosan nagyobb számú betöltetlensége tényének a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja körében releváns, díjazást megalapozó feladatellátás eredő okaként értékelhető, ugyanakkor önmagában e pont megalapozására nem alkalmas, a konkrét többletfeladatok vizsgálata és értékelése alól nem mentesít. Téves az a

felperesi álláspont, amely a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerinti törvényi tényállás esetén a Hszt. 71. § (1) bekezdés a) és b) pontját – e pontok törvényi tényállásai szerinti perbeli tények bizonyított fennállása nélkül – állítja párhuzamosan fennállóként.

[17] A tényállás megállapítása és a bizonyítékok értékelése körébe nem tartozó minden más kifogásolt ítéleti megállapítás (pl. a körzeti megbízott működési körzetének értelmezése, a KMB csoport létrehozása, továbbá annak megítélése, hogy mely feladatok ellátása tartozik a felperes körzeti megbízotti beosztásába, és melyek haladják meg azt) az elsőfokú ítélet anyagi jogi álláspontjának felülbírálatához tartozott és a felek eltérő jogértelmezéséből fakadt, amely jogértelmezést a Kúria már elvégezte. Nem volt vitatott, hogy a körzeti megbízott és a járőr két külön beosztást jelent.

[18] A Kúria a körzeti megbízott által működési körzetén kívül végzett járőri feladatokkal összefüggésben több határozatában kimondta, hogy amennyiben a körzeti megbízott hosszabb időszakon át rendszeresen a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, a járőrfeladatokat a körzeti megbízotti működési és csoportműködési körén kívül nem eseti, hanem napi rendszerességgel végzi, az többletszolgáltatnak minősül és annak ellentételezésére jogosult (Kf.III.45.192/2022/5. – BHGY K-KJ-2022-1358, Kf.III.45.211/2022/4. – BHGY K-KJ-2022-1361). Az alperes helytállóan hivatkozott ugyan arra, hogy a KMB Szabályzat 24. pontja alapján a körzeti megbízott járőrvezetőként közterületi szolgálat végrehajtására járőrrel közösen beosztható, de nem állította és nem is bizonyította – a felperes állításával és kimutatásával szemben –, hogy a felperes beosztása a KMB Szabályzat rendelkezései szerint valósult volna meg; amennyiben ettől eltérően, így a perben értékelt módon teljesíti a járőri feladatokat, akkor ellentételezésre jogosult. A közrendvédelmi szakterületért felelős vezető köteles a közös közterületi szolgálatot úgy szervezni, hogy a feladatellátás – a 21-22. pontban meghatározottak kivételével – a körzeti megbízott működési körzetében történjen.

[19] A KMB Szabályzat egyértelműen meghatározza, hogy a körzeti megbízott csak járőrvezetői feladatot láthat el egy beosztott járőrrel közösen és a körzeti megbízotti körzetén belül, ettől eltérő járőri többletfeladatok ellátásáért ellentételezést (megbízási díjat) kell fizetni. A KMB Szabályzat 25. pontja kimondja, hogy kíséresi feladatokra a körzeti megbízott nem vehető igénybe. A körzeti megbízottnak saját működési területe közterületén kell 70%-ban szolgálatot teljesítenie, nem bármely közterületen, a közterületi szolgálat egyébként sem feleltethető meg a járőrszolgáltatnak. A KMB Szabályzat meghatározza az ellátandó feladatok körét, a járőri feladatok alapvetően nem tartoznak a körzeti megbízott tevékenységébe, a két beosztás tehát különböző. Nem vitatottan a felperes a körzeti megbízotti (csoport) működési körzetén kívül is látott el rendszeresen rendőri feladatokat, jellemzően járőrszolgálatot, ami nem tartozik a körzeti megbízott feladatkörébe a körzeti megbízott és a járőr (járőrvezető, járőrparancsnok) különböző beosztások. A két beosztás eltérő munkaköri feladatait két különböző ORFK utasítás, mint munkáltatói szabályzat foglalja össze kódex jelleggel. Ha a körzeti megbízott köteles lenne ellátni saját beosztásának keretein belül minden járőrfeladatot, akkor a körzeti megbízotti norma ezt utasításban rögzítené, kifejezetten visszautalva a Járőrszabályzatra. A két beosztás tartalma „idegen” egymástól: a körzeti megbízott a helyi rendőrséget képviseli, jellemzően kapcsolattartáson és megelőzésen alapuló feladatorientáltságú, míg a járőrök túlsúlyban a bekövetkezett bűncselekményekre, szabálysértésekre reagálnak.

[20] Az alperes alaptalanul állította, hogy a per adatai nem támasztották alá, és téves értelmezés eredménye, hogy felperes rendszeresen, szinte minden szolgálatban járőri feladatokat, járőrszolgálatot látott el a TIK utasítása alapján a működési és csoport körzetében és azon kívül is. Helyesen fejtette ki az elsőfokú bíróság, hogy a körzeti megbízott és a járőr beosztás különböző munkakört jelentenek, a hozzájuk tartozó feladatkör, a feladatok ellátása és a felelősség terjedelme is elválik egymástól, rájuk különböző, egyedi normatív

szabályzatok tartalmazzák munkáltatói utasításokat. A körzeti megbízottnak a KMB Szabályzatban szereplő feladatait nem meghatározott útirányterv alapján kell ellátnia, a járőrözést kizárólag járőrútirány terv szerint, a TIK irányítása alatt kell és lehet ellátni. A két beosztás tartalmának különbségét támasztja alá az is, hogy a KMB Szabályzat 24. pontja kifejezetten rendelkezik arról, hogy amennyiben a körzeti megbízott közterületi szolgálatot lát el és járőrözik, ezt a feladatot kizárólag járőrvezetőként és járőrrel közösen, kizárólag – a 21. és 22. pontban meghatározott kivételeken kívül – a körzeti megbízotti működési körzetében láthatja el.

[21] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által figyelme vett jogszabályi rendelkezések és egyéb normák (KMB Szabályzat, Járőrszabályzat) alapján a körzeti megbízott és a járőr beosztás elhatárolása és különbözősége körében tett megállapításokkal egyetértett, azok megisméltése szükségtelen. A felperesnek a körzeti megbízotti működési körzetében és azon kívüli járőri, járőrszolgálati feladatok és az elvégzett egyéb meg nem engedett feladatok ellátása a beosztásához képest olyan többletfeladat ellátást jelentettek, amely alapján megbízási díjra vált jogosulttá.

[22] Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan rögzítette, hogy a felperes a járőrfeladatokat a körzeti megbízott működési és csoportműködési körén kívül nem eseti, hanem napi rendszerességgel végezte, amelyre nem adott jogalapot az ORFK utasítás 24., valamint 2. pont b)-c) pontja, mert ezek a feladatok nem a felperes kinevezés szerinti beosztásához tartozó feladatok. A Kúria következetes – a perben is irányadó gyakorlata – szerint a munkáltató utasítása alapján a hivatásos állomány tagja ugyan esetenként köteles ellátni a beosztása szerinti tevékenységhez nem tartozó feladatokat is, az ilyen jellegű feladat tartós ellátása ugyanakkor nem maradhat ellentételezés nélkül. Amennyiben a hivatásos szolgálati viszonyban álló hosszabb időn át a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, többletdíjazásra jogosult (Mfv.I.10.751/2016/4. – BHGY K-MJ-2017-1, Kf.VII.39.523/2021/4. – BHGY K-KJ-2021-744, Kf.VII.39.525/2021/3. – BHGY K-KJ-2021-680). A felperest a peresített időszakban rendszeresen, nem eseti jelleggel osztották be a körzeti megbízotti működési körzeten kívül, járőri feladatokra, ezért az alperes megalapozatlanul hivatkozott arra, hogy a fokozott ellenőrzés és a különleges jogrend időszakában a körzeti megbízott működési körzeten kívüli járőri tevékenysége megbízási díjra nem jogosít. A veszélyhelyzet miatti személyi átcsoportosítások a felperes eredeti szolgálati beosztása mellett ellátott többlettevékenység ellentételezése alóli mentesülésre nem adnak alapot.

[23] Az elsőfokú bíróság helytállóan rögzítette, hogy a felperes a járőrfeladatokat a körzeti megbízott működési körzetén kívül nem eseti jelleggel, hanem visszatérő rendszerességgel látta el, amelyre nem adott jogalapot a KMB Szabályzat 24. pontja, valamint a 21. pont egyes alpontjai sem. A munkáltató az állománytáblában rendszeresített beosztás keretein belül határozhatja meg azokat a ténylegesen ellátandó feladatokat, amelyeket a hivatásos állomány tagja jogosult és köteles ellátni, ez a felperes esetében a körzeti megbízotti beosztás volt. A következetes bírói gyakorlat szerint a munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, így ezen elvi alaphól eredően jogellenesnek értékelt az olyan gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör feladatainak ellátását; erre a Kúria egységesen és következetesen már több határozatában rámutatott (Kf.III.45.110/2022/4. – BHGY K-KJ-2022-1226).

[24] Az alperes megalapozatlanul hivatkozott arra is, hogy a különleges jogrend időszakában a körzeti megbízott működési körzetén kívüli járőri tevékenysége a megbízási díjra nem ad alapot. A veszélyhelyzet miatti személyi átcsoportosítások a felperes eredeti szolgálati beosztása mellett ellátott többlettevékenysége ellentételezése alóli mentesülésre nem alkalmasak. A Kúria e tekintetben kialakított gyakorlatát az ítéltábla is irányadónak

tekintette (Kf.VII.45.184/2021/4. – BHGY K-KJ-2022-929, Kf.VII.45.176/2021/4. – BHGY K-KJ-2022-930). Az ítéltábla hangsúlyozza, önmagában az a körülmény, hogy valamely időpontban és területre vonatkozóan különleges jogrend van kihirdetve, nem lehet kellő indoka annak, hogy a körzeti megbízottat egyébként azzal össze nem függő feladatra igénybe vegyék, a fokozott ellenőrzés vagy különleges jogrend alakalmával a felperest nem eseti jelleggel vonták el a működési körzetéből.

[25] A Kúria korábbi döntéseiben (Kf.VII.45.117/2022/4. – BHGY K-KJ-2022-1176, Kf.III.45.110/2022/4. – BHGY K-KJ-2022-1226) kimondta azt is, hogy a Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott kritériumok konjunktívák, ebből következően a felperest akkor illetheti meg a megbízási díj, ha nem a kinevezés szerinti beosztásához tartozó feladatkört látott el többletfeladatként. Ezzel összefüggésben nem azon van a hangsúly, hogy a többletfeladat okozott-e többletterhelést, hanem azon, hogy a feladat a kinevezés szerinti beosztáshoz tartozónak tekinthető-e. Amennyiben nem tartozik az adott szolgálati beosztáshoz a rendszeresen végzett további tevékenység, az többletfeladatként értékelendő. Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan rögzítette, hogy a rendvédelmi szerveknél, így az alperesnél ellátandó beosztások kógenssek, azok besorolása jogilag rendezett; ugyanígy azt is, hogy a felperes által felsorolt, a munkáltató egyoldalú utasítása alapján végzett feladatok nem a felperes kinevezése szerinti beosztásához tartozóak voltak. Alaptalanul érvelt az alperes azzal, hogy a KMB csoport tagjaként a felperes körzeti megbízotti működési körzete a KMB csoport körzeti megbízottjainak összeadódott működési területére bővült. Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság azt, hogy a felperesnek a munkaköri leírásban szereplő feladatait a működési területén kellett ellátnia, nem pedig a felperes részére egyébként sem kijelölt KMB csoport működési körzetében. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a feltárt tényállás alapján okszerűen vonta le azt a következtetést, hogy a felperes visszatérő, rendszeresen jelentkező, beosztásába nem tartozó többletfeladatokat végzett, amelyek a megbízási díjra való jogosultságát – a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján – megalapozták.

[26] Az alperes fellebbezésében ugyan hivatkozott a Hszt.71. § (1)-(6) bekezdésének sérelmére, azonban a megbízási díj megállapítását eredményező mérlegeléssel összefüggő indokolást a felperesi igény jogalapjának vitatásán túlmenően nem adott elő és erre irányuló eljárási jogszabálysértést sem jelölt meg, ezért a másodfokú bíróságnak az elsőfokú bíróság mérlegelése alapján megállapított megbízási díj helyességét vizsgálnia nem kellett.

[27] Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[28] A másodfokú bíróság a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján a 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése értelmében kötelezte a pervesztes alperest a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére, annak mértékét a Pp. 81. § (1)-(2) bekezdéseire, 82. § (3) bekezdésére, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) és 3. § (2), (5) bekezdéseire figyelemmel állapította meg, amelynek során a felperes által felszámított költség összegét a pertárgy értékére, az ügy bonyolultságára, a felperes által benyújtott fellebbezési ellenkérelem elkészítésének munka- és időigényére, valamint a tárgyaláson kívüli elbírálásra tekintettel a felszámított összeghez képest a pertárgyértékhez igazodó maximális összegben határozta meg.

[29] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdésében és 46. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű 83.484 forint fellebbezési illeték az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontjában biztosított teljes személyes illetékmentessége révén a Pp. 102. § (1) és (6) bekezdései értelmében az állam terhén marad.

[30] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2023. október 18.

dr. Robotka Imre s.k.	dr. Drávecz Margit Gyöngyvér s.k.	dr. Stumpf-Rádai Ágota s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró